

Datum: 2024-03-06

Yrkande ärende 8: Utredning om möjlighet och konsekvenser av att införa språkkompetensutbildning inom förskola och äldreomsorg

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

1. Utredningen om möjlighet och konsekvenser av att införa språkkompetensutbildning inom förskola och äldreomsorg, bilaga 1, till kommunstyrelsens förvaltnings utlåtande daterad den 24 januari 2024, godkänns.
2. Utredningsuppdraget som gavs till Huddinge kommuns Mål och budget 2023, fastställd av kommunfullmäktige den 12 december 2022 § 8, ska anses utfört.
3. Kommunstyrelsen, barn- och utbildningsförvaltningen samt socialförvaltning får i uppdrag att omgående ta fram språkkrav vid nyrekrytering av medarbetare för förskolan och äldreomsorgen i enlighet med Botkyrkamodellen, för implementering före utgången av 2024.

Motivering

Utredningen om möjlighet och konsekvenser av att införa språkkompetensutveckling inom förskola och äldreomsorg visar på ett problem som har varit mer eller mindre känt under en längre tid: att språkkompetensen hos medarbetare inom förskolan och äldreomsorgen brister. Det riskerar dels att leda till att förskolan inte uppfyller läroplanens mål om att ge varje barn språkutveckling i svenska eller att patientsäkerheten brister, dels att leda till försämrad arbetsmiljö och ökad arbetsbelastning för de medarbetare som kan svenska.

Utredningen innehåller ett antal rekommendationer, bland annat kompletterande särskilda insatser för verksamhetens behov och en utveckling av kommunens interna och externa samverkan kring språkutveckling, men även förtydligande krav och förväntningar inför och under pågående anställning.

När det kommer till språkkompetensutveckling för nuvarande medarbetare är förvaltningens avsikt att bilda en gemensam arbetsgrupp för att utvärdera genomförda utbildningsinsatser och utarbeta en plan för att samordna framtida gemensamma utbildningsinsatser rimlig. Modellen för språktester vid nyrekrytering som föreslås ta fram lämnar dock en del att önska.

Den modell för språktester som föreslås tas fram innebär att en kandidat som uppfyller övriga krav för tjänsten men där bristande språkkompetens identifieras ska individuella insatser genomföras med målet att den nya medarbetaren under sin första anställningstid ska utveckla sina språkkunskaper så att de uppfyller

kommunens krav och verksamhetens behov. Inom detta finns det ett antal otydligheter som skulle behöva förtydligas. Ur tjänsteutlåtandet framgår inte om den föreslagna modellen innebär att anställda som inte klarar provet kommer att kunna få en tillsvidareanställning eller ej. Vilket är avgörande för språktestetets effektivitet.

Här kan socialförvaltningens tjänsteutlåtande, daterad den 9 januari 2023, nämnas där förvaltningen anser att det inte är nödvändigt att införa krav som säkerställer att nyrekryterad personal med omsorgsnära arbetsuppgifter har tillräckliga språkkunskaper inom svenska språket. Det saknas andra ord redan nu en gemensam bild från förvaltningarna om det över huvud taget behövs en modell för språkkrav eller ej, sannolikt lär det finnas än större motsättningar kring en eventuell utformning.

Om godkänt språktest inte är en förutsättning för en tillsvidareanställning kommer Huddinge kommun att ha stora problem med bristande språkkompetens inom förskola och äldreomsorgen. Detta kan i sin tur leda till att språkinsatserna blir mindre effektiva, incitamenten för att lära sig språket på fritiden minskar om språkkompetensen inte behandlas som övrig grundläggande kravställning.

Vad som snarare behövs i detta skede är en tydlig signal från högre instans att barns språkutveckling och äldres behov av kommunikation är en förutsättning för anställning inom förskolan och äldreomsorgen, det kan endast ske genom ett grundläggande, binärt, krav – antingen uppfyller man det, eller så gör man inte det.

Huddinge kommun behöver inte hitta på en egen modell för språkkrav. Vi kan i stället använda oss av samma modell som Botkyrka, med digitala arbetsprov i språk inför nyrekrytering av personal inom både förskola och vård- och omsorg. Där ett godkänt prov är ett grundläggande krav för att få en tillsvidareanställning. Det bolag som digitaliserat Botkyrkas arbetsprov i språk är samma företag som förskolan i Huddinge i dag köper flera tjänster av för språkundervisning, varpå implementering bör kunna ske relativt snabbt.

Den andra delen i förvaltningens utlåtande är avsaknad av tidsplan. Problemet med bristande språkkunskap inom förskola och äldreomsorgen är inte nytt, men att lösa det är lika akut som tidigare. Vissa av insatserna kommer att till viss del behöva växa fram organiskt utifrån utvärdering av tidigare insatser, men språkkravet behöver komma på plats omgående.

Felix Byström

Sverigedemokraterna